

Posudek praktické diplomové práce Kateřiny Burgertové

Budu se chvíli věnovat popisu jedné z kreseb, interiéru domu, v kterém se nachází dvě ženy, pravděpodobně sestry. V této práci se zjevují jakoby všechny věci současně a pohromadě. Při prvním pohledu nevíme na co svoji pozornost upřít nejdříve. Až později se začíná skládat příběh, kterému je možné alespoň částečně rozumět. Můžeme zde vidět i nakreslené fotografie s motivy, které s příběhem sester asi souvisí, výrazný africký dekor na váze, o kterém nevíme má-li nějaký význam, popsané pohlednice, čínské koláčky s přáními, téměř nečitelný nápis „střed otáčejícího se kola“, klaunský nos, hřebínek, natáčky, perly, nůžky a rozstříhaný dopis, chléb na talíři, vejce na tácku s klubajícím se hádkem, vázu s uschlou květinou. Přes obtížně identifikovatelný předmět vidíme vázu „rybička se sněženkou“, žábu na zip, hodinky, nakreslenou svatební fotografii, na další fotografii děti na houpačce s fragmentem božích muk na pozadí kmene stromu a v dále kapličku, dopis s rukavicí, bonboniéru s cukrovinkou ve tvaru srdce, na podlaze čouhá zpod časopisu kočičí packa, na papírovém tácku jsou zbytky cukroví, pohlednice, rozbitý pohár, skladba parket se místy proměňuje ale jejím motivem je stále šestiúhelník. Ve šperkovnici můžeme vidět velkého brouka, zdobné brože, perly, ptačí pero, přívěšek s lebkou a hnátem. Na parapetu okna je na podšálku hrníček s jemným geometrickým dekorem obrácený dnem vzhůru. Oknem je výhled do zahrady se stromy a s dřevěnou boudou s včelími úly. Na polici je pecka broskvoně, váza s rozkvetlou větvíčkou ze stromu v zahradě, na stěně je ornament na tapetě. Zeď je však místy zvlněná jako závěs a to znečitelňuje architekturu místnosti, shora zasahuje do kresby fragment baldachýnu se závěsem. Dále vidíme polici nerespektující architekturu a mezi poličkami pak zvláštní temný materiál s kastlíky ve tvaru dvou trojúhelníků, obélníku a kruhu. Žena na levé straně se dívá do zrcadla, ve kterém se odráží. Je oblečena do šatů snad z přelomu 19. a 20. století, na kterých má připnutou šestibokou brož. Podle tváře je mladší z obou postav, působí oduševněle, mírně až laskavě, živě a přátelsky. Druhá, sedící žena se staženou bradou, je přísná, stroze upjatá, poznamenaná životem. Má na sobě rolák, dlouhou sukni s páskem, na jehož sponě je šestiúhelník s kresbou včely. Na klíně má spící štěně, pravou ruku má pozdviženu, palec se dotýká prsteníku, ukazováček a prostředník jsou zdviženy, ne však napjaty. Gesto připomínající žehnání směřujem k otevřené bonboniéře, v níž jsou reliéfy šestibokých uskupení a bonbóny ve tvaru srdce, vřetene a půlkoule a na vnitřní straně víka je vytečkován či vydírkován nápis „huny“.

Obě ženy, pravděpodobně osamocené sestry, jsou obyvatelkami rodinného sídla s dlouhou historií, čemuž odpovídá řada atributů.

Kateřina Burgertová se v průběhu svého studia vyprofilovala jako suveréní a citlivá malířka s osobitým stylem. Motivy jejích obrazů byly často mixem autorčiných životních situací, snů a

představ s fotografickými záběry z internetu a televize. Její malířská tvorba, kterou charakterizovala intimita, symbolistní významy, velkoryse pojaté formální prvky i vývoj směrem k soustředěnosti a závažnosti byla mnou i mými kolegy velmi pozitivně oceňována. Zdá se tedy možná překvapivé, že se autorka rozhodla pokračovat ve své tvorbě výhradně v médiu tužkové kresby a vzdala se smyslového účinku barvy, malířského gesta a velkého formátu.

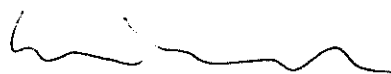
Autorka představuje v rámci své diplomové práce tři větší tužkové kresby z plánovaného cyklu pěti. Motivem první práce je kresba krajiny, která je jakousi mapou tajemného příběhu celého cyklu. Lze zde dopátrat místa, v kterých se příběh detailně rozvíjí na dalších kresbách. Všechny kresby navíc propojuje často nenápadně použitý motiv šestiúhelníku a včelí plástve.

Rozhodnutí o změně média v této fázi tvorby je zásadní, protože je dokladem o uvědomění si priorit uměleckých i životních, svědčí o vyzrálosti autorky. Uvedu několik aspektů této změny.

Prvním je uvědomění si svých kvalit a redukce z nich spočívající v soustředění se na intimnost, soustředěnost, tajemství, procesualitu, pracnost a příběh a současně oproštění se od smyslového působení světla a barvy a extrovertního gesta a rytmu. Sem spadá detailně propracovaná popisná tužková kresby i použití našedlého tenkého neušlechtilého papíru, podtrhující monochromnost tužkové kresby a maximální redukci smyslových účinků.

Dalším důležitým aspektem je záměrná volba takové technologie, která je ze své podstaty nejméně náročná na materiál a podmínky, a která je také jedním z původních vizuálních vyjádření v dětství. Časově náročná kresba plná nenápadných detailů s více či méně čitelnými významy je nositelem složitých příběhů a vztahů a záměrně se dostává do komplementárního vztahu s neokázele skromnými vyjadřovacími prostředky. Tyto skutečnosti významným způsobem přispívají k tajemnému až detektivnímu vyznění celé práce, kterou však můžeme interpretovat jako nezávaznou hru nebo jako zašifrované sdělení plné symbolů a narážek i jako pouhé kresebné vyprávění. Víme to my? Ví to autorka?

V době 3D vizualizací a velkých efektů to má tichá a popisná tužková kresba těžké, není moc v kurzu. Nalezení vlastního tvůrčího programu a přístupu se ovšem ukazuje jako to nejdůležitější, k čemu může ateliér i umělecká fakulta studentům pomoci. Kateřině Burgertové se podařilo takový svébytný umělecký program a zdá se, že i životní postoj, najít. Výsledky její práce jsou velmi přesvědčivé a mám z nich upřímnou radost. Navrhuji proto ocenit její diplomovou práci jako velmi kvalitní – A.

Petr Kvíčala

V Brně dne 12. května 2011